

РЕШЕНИЕ

№ 4958

гр. София, 26.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 04.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **9281** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба вх.№ 24978/09.08.2019 г. по описа на АССГ, подадена от С. Г. И. от [населено място], [улица], ет.3, ап.3, ЕГН: [ЕГН], изтърпяла наказание "лишаване от свобода" в ОЗ-С., с която е предявен иск срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" в Министерството на правосъдието, с претенция за присъждане на сума в размер на 5 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, вследствие на бездействие на ГДИН да осигури възможност на лишените от свобода в ОЗ-С. да осъществяват физическа и спортна активност, физкултура и други възстановителни дейности за периода от 31.03.2012 г. до 16.12.2016 г., ведно със законната лихва от 09.08.2019 г. до окончателното заплащане на обезщетението. Ищцата твърди, че вследствие на неизпълнени задължения на ответника по чл.151 от Правилника за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража да организира подходящи програми за физкултура, спорт и други възстановителни дейности, са й причинени неимуществени вреди, изразяващи се в гняв, безпокойство, неудобство и дискомфорт. В с.з. ищцата се явява лично, като моли Съда да уважи исковата молба по изложените в същата съображения. Не претендира разноски.

Ответникът – Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" в Министерството на

правосъдието, в едномесечния срок по чл.131 ГПК е депозирал отговор по предявената искова претенция, с който я оспорва като неоснователна и недоказана. Излага становище, че от твърденията в исковата молба не може да се направи извод за наличие на изпълнен фактически състав по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, подробни съображения в тази насока са релевирани в депозирания отговор. В с.з. ответникът се представлява от юк.Н., която моли Съда да отхвърли предявения иск като неоснователен и недоказан. Претендира юрисконсултско възнаграждение и разноски за допуснат свидетел.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена се представлява от прокурор Д., който дава заключение за неоснователност и недоказаност на предявения иск и моли същият да бъде оставен без уважение.

След преценка на събраните по делото доказателства Съдът намира за установено следното от фактическа страна:

От представената по делото справка вх.№ 2774/19.02.2020 г. (л.28) се установява, че ищцата е постъпила в Затвора-гр.С. на 30.03.2012 г. в качеството на подсъдима с взета мярка за неотклонение "задържане под стража" по НОХД № 5572/2012 г. на СРС, със задържане от 29.09.2011 г. От 18.05.2012 г. ищцата търпи наказание в размер на шест години лишаване от свобода, наложено по следните присъди по НОХД № 2301/2010 г. на Софийски Районен съд /СРС/; по НОХД № 1195/2012 г. на Специализиран наказателен съд – С.; НОХД № 21538/2011 г. на СРС; НОХД № 11196/2012 г. на СРС; НОХД № 25557/2013 г. на СРС и НОХД № 10883/2012 г. на СРС за извършени от нея престъпления по чл.211, чл.308, чл.316 и чл.321 от Наказателния кодекс /НК/.

Със Заповед № 85/24.07.2013 г. на Началника на Затвора-гр.С. ищцата е преразпределена в III-та затворническа група, определена за настаняване на лица от закрит тип неречедивисти и назначена на работа в цех "Шивашки", считано от 25.07.2013 г. до 23.09.2013 г. От 30.09.2013 г. е преназначена в цех "Промислена услуга-домакински почистващи средства". Освободена е от затвора на 13.12.2016 г. поради изтърпяване на наложеното наказание.

Ищцата твърди, че по време на престоя и в затворното заведение не са организирани подходящи за нея програми за физкултура, спорт и други възстановителни дейности, както и физкултурни, спортни занимания съобразно възрастовите и физически особености на пола и, във връзка с чл.151, ал.1 и ал.3 ППЗИНЗС, а след 2014 г. освен престой на открито спрямо нея не са осигурени условия за физическа и спортна активност. Единствено през периода от 2012 г. до 2016 г. в ОЗ С. е организирана "игра на народна топка", провеждана на три-четири месеца, като вид състезание между отрядите. Не са предоставяни уреди за упражнения, не е имало часове, програми и групи, занимаващи се с фитнес, аеробика, йога. Излага твърдения, че при престоя на открито не е имало осигурени условия за спорт – уреди, не са провеждани спортни занимания, възстановителни процедури, каквито предписани в законовите норми след 2014 г. Релевира доводи, че с неизпълнението на чл.151, ал.1, 3 и 5 ППЗИНЗС от страна на затворническата администрация, а именно осигуряване и организиране на спортна активност е претърпяла вреди, изразяващи се в негативни преживявания за продължителен период от време, стрес, депресия, душевни страдания, заплаха за нейното здраве. В заключение счита, че с неизпълнение на произтичащите от закона задължения за организиране и осигуряване на спортна дейност, държавният орган е причинил смущение, накърняване и унищожаване на човешките и права, душевното и

психическо състояние, принуждавайки я по време на престоя в затвора да води пасивен начин на живот в несъответствие с европейските правила, респективно и тези в българското законодателство.

По делото се представиха следните писмени доказателства от страна на ответника: справка вх.№ 2744/19.02.2020 г.; график на дейностите с лишените от свобода в Затвора-гр.С., в сила от 01.02.2015 г.; дейности за осмисляне свободното време на лишените от свобода II група при Затвора-гр.С.; план за колективни дейности с лишените от свобода за 2012 г.; протокол от 28.04.2015 г. от проведено открито съдебно заседание по адм.дело № 10/2015 г. по описа на Административен съд-гр.С. (л.28). С молба вх.№ 40688/29.12.2020 г. ответникът представи утвърден график за конструктивни дейности с лишени от свобода, считано от 01.07.2016 г.; справка за наложени дисциплинарни наказания на С. Г. И. за периода на пребиваване в Затвора-гр.С.; Заповед рег.№ 204/29.09.2016 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Писмено предупреждение"; Заповед рег.№ 200/02.08.2012 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Извънредно дежурство по поддържане на чистота на хигиената за срок от три дни"; Заповед рег.№ 280/04.10.2012 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Извънредно дежурство по поддържане на чистота на хигиената за срок от три дни"; Заповед рег.№ 200/30.09.2014 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Извънредно дежурство по поддържане на чистота на хигиената за срок от три дни"; Заповед рег.№ 136/06.08.2015 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Извънредно дежурство по поддържане на чистота на хигиената за срок от пет дни"; Заповед рег.№ 147/12.07.2016 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Извънредно дежурство по поддържане на чистота на хигиената за срок от пет дни"; Заповед рег.№ 246/19.12.2015 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Забрана за участие в колективни мероприятия в и извън местата за лишаване от свобода за срок от 1 месец"; Заповед рег.№ 2135/06.08.2015 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Забрана за участие в колективни мероприятия в и извън местата за лишаване от свобода за срок от 1 месец"; Заповед рег.№ 73/22.04.2016 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Забрана за участие в колективни мероприятия в и извън местата за лишаване от свобода за срок от два месеца" и Заповед рег.№ 151/13.07.2016 г. за налагане на дисциплинарно наказание "Забрана за участие в колективни мероприятия в и извън местата за лишаване от свобода за срок от 1 месец" (л.115).

От представеното Становище рег.№ 57/12/18.02.2020 г. на Началника на Затвора-гр.С. се установява, че по време на престоя си в затвора С. Г. И. за периода от 2012 г. до 2013 г. е избрана за член на Съвета на самонадейните органи на лишените от свобода в качеството на отговорник секция "Общообразователно обучение". Като отговорник на тази секция И. е имала възможност да проявява инициативи, свързани със задържаните лица, включително такива със спортен характер. Позитивните инициативи и предложения от страна на задържани и осъдени лица се поощряват и подкрепят от администрацията на затвора, тъй като имат стимулиращ и развиващ личността им ефект. По време на периода И. е включвана в провежданите културно-информационни дейности, предимно с литературна насоченост, както и че има спечелена първа награда в обявен конкурс "Толерантността между поколенията". След настаняване в група от "закрит тип" не е избрана за член на С., но през 2015 г. по свое желание ръководи Клуб по интереси "К.". Установено е, че изпълнява конкретно поставени задачи за провеждане на културно-информационни дейности с общността.

Отчетено е участието и в съпътстващи дейности, като за някои от тях е наградена: м.април 2014 г. във връзка с В. празници и м.август 2014 г. за участие в проект "Фолклорна мозайка" е наградена на основание чл. 98, ал. 1, т. 1 от ЗИНЗС; през м.септември 2014 г. участие в дейности по повод Съединението на България, конкурс по направление "Образование"; м.ноември 2014 г. за участие в сценична изява за Деня на будителите, наградена на основание чл.98, ал.1, т.5 ЗИНЗС; м.февруари 2015 г. участие в изработка на информационно табло във връзка с годишнина от обесването на В. Л.. Във връзка с подготовка на групов проект за С. В. през същия месец първоначално изявява желание за участие, но впоследствие по собствено желание отказва участие в проявата; м.септември 2015 г. участие в проведени културно-информационни, образователни и спортни дейности по случай официалните празници на Република България – Денят на Съединението и Денят на независимостта, наградена на основание чл.98, ал.1, т.1 ЗИНЗС; м.ноември 2015 г. участие в подготовка и провеждане на сценична представителна изява по случай 01.11.2015 г. – Ден на народните будители, наградена на основание чл.98, ал.1, т.1 ЗИНЗС; участие в сценична изява по повод 8-ми март Международен ден на жената 2016 г.; м.юни 2016 г. участие в дейност за отбелязване на 140 години от смъртта на поета и революционер Х. Б.; през м.септември 2016 г. участие в дейности по отбелязване Съединението на България – между групово състезание "Аз знам повече"; м.ноември 2016 г. по повод Деня на независимостта участие във викторина "Ф. и независимостта – добрата гледна точка".

С. И. е участвала приоритетно в дейности с културно-информационен и образователен характер. В заявените от нея по време на престоя и в затвора не фигурират спортно-двигателни прояви, изискващи повече физически усилия и динамика. При постъпването си в затвора от страна на С. И. е подадена информация до различни длъжностни лица, както и до медицинските служители, че същата страда от затруднения в опорно-двигателния апарат /дископатия/, което предполага по отношение на същата да се прилага щадящ и редуциран режим на физическа активност.

От представеното становище във връзка с изложените от страна на ищцата твърдения се установява още, че всяка година в затвора се изготвя Годишен план за конструктивни дейности със задържани лица и лишени от свобода, включващ разнообразен спектър от общозатворнически мероприятия по следните направления: "Творчески и културни дейности"- конкурси (литературни, музикални, художествени), имащи състезателен характер; "Сценични самодейни изяви", включващи: концерти, музикално-поетични композиции, празнични спектакли и групови проекти; "Празничен календар", съдържащ отбелязване на официални и църковни празници, работни ателиета, пленери, изложби и др.; спортна дейност, включваща: двигателна програма за престой на открито; спортни дейности, извън времето за престой на открито, съобразно график на групата; спортни турнири, походи, пикници, спартакиади и др.; религиозни празници на вероизповеданията – по празничен календар на годината. Съобразно изготвен седмичен график на дейностите на всяка конкретна затворническа група са предвидени по два дни от седмицата в рамките на 60 минути, спортни занимания във фитнес салон при затвора. В организираните дейности по осмисляне на свободното време на задържани и осъдени лица са предвидени ежемесечни турнири по "народна топка" на открито, осъществявани през топлите месеци на годината за периода, който И. посочва в исквата си претенция.

През летните месеци на 2013 г. са провеждани занимания по музикална гимнастика "3." във фитнес салона на затвора по график за всяка затворническа група. Предвидени са също така дни и часове за спортни занимания за осъдени и задържани лица, които са включени в трудов процес и през повечето от времето са ангажирани с трудова дейност. Администрацията на затвора ангажира задържаните и осъдени лица със своеобразни рехабилитационни дейности, стимулиращи позитивна себеизява, подобряване взаимоотношенията помежду им, да развият своите силни страни и да минимизират негативните ефекти от пребиваването в пенитенциарни условия. Всички тези описани в справката факти се установяват и от представените от страна на ответника писмени доказателства в хода на съдебното производство.

От представена Справка изх.№ 866/17.12.2020 г. на Началника на Затвора-гр.С. се установява, че за периода от 30.03.2012 г. до 31.12.2016 г. на ищцата са наложени дисциплинарни наказания: със Заповед № 204/29.09.2016 г. на Началника на Затвора-гр.С. - "писмено предупреждение" (л.122); със Заповед № 200/02.08.2012 г., Заповед № 280/04.10.2012 г., Заповед № 200/30.09.2014 г., Заповед № 136/06.08.2015 г. и Заповед № 147/12.07.2016 г., всичките на Началника на Затвора-гр.С. - "извънредно дежурство по поддържането на чистотата и хигиената за срок до 7 дни" (л.123); със Заповед № 276/19.12.2014 г., Заповед № 135/06.08.2015 г., Заповед № 73/22.04.2016 г. и Заповед № 151/13.07.2016 г. на Началника на Затвора-гр.С. - "забрана за участие в колективни мероприятия в и извън местата за лишаване от свобода". От представената справка, съобразно датата на връчване на заповедите, забраната за участие в колективни мероприятия в и извън местата за лишаване от свобода на С. Г. И. е за следните периоди: считано от 19.12.2014 г. за срок от един месец, считано от 07.08.2015 г. за срок от един месец, считано от 22.04.2016 г. за срок от два месеца и считано от 14.07.2016 г. за срок от един месец (л.128).

За установяване на претърпените вреди по искане на ищцата бяха допуснати и разпитани следните свидетели: М. Б. Т. и Р. С. В., а по искане на ответника – О. М. Ж. – Началник сектор в ЗО – [населено място] III-та категория, чрез видеоконферентна връзка.

Св.В. заяви в съдебно заседание, че познава ищцата от Затвора в [населено място], където заедно са изтърпявали наказание лишаване от свобода в една и съща група, като от 2012 г. са били заедно. През 2012 г. в затвора имало физкултурен салон, до който имали достъп само ученици. Сподели, че за лишените от свобода са били предвидени посещения през събота и неделя, като по времето, когато ищцата е била в затвора, салонът не е могъл да бъде използван. През 2016 г. е извършен частичен ремонт на салона, но същият не е бил ползван от лишените от свобода. На открито липсвали уреди за спортна дейност. Имало само една счупена маса за тенис. Ищцата е ходела на работа, поради което не е разполагала с възможността да посещава спортни занимания на открито. Ищцата и В. заедно посещавали курс по фризьорство в затвора. Денят не стигал за престой на открито. След работа ищцата се отбивала на затворническата лавка, за да си купи нещо. По време на ремонтните дейности всичко е било затворено, тъй като са падали строителни отломки, което е довело до невъзможност за спорт. Наложена е била забрана за движение около затвора в тази връзка, като единствено е имало само достъп до затворническата лавка. Свидетелката не знае за провеждане на аеробика в събота и неделя в затвора. За посещение във физкултурния салон е следвало да има индивидуален инструктор. Допълва за случай, в който при физкултурни мероприятия една от затворничките се отклонила от

пътеката, което било възприето като опит за бягство от нейна страна. След този случай от страна на администрацията на затвора била наложена забрана за тичане. Заявява, че по време на престоя в затвора не са били често навън, като предвид престоя в затворените помещения следва да са разполагали с инструктор, който да определя какви упражнения да бъдат изпълнявани от тях. По време на престоя на С. И. в затвора в [населено място], фитнес-залата е била неработеща. В този период ищцата е споделила пред В., че има болки в краката и ръцете, за което е приемала "Диклак". Възможност за рехабилитация е имало само и единствено в болницата на Затвора - [населено място]. Относно болките, за които ищцата е споделяла, В. излага предположение, че същите са свързани с работата в затвора, която И. е извършвала – разтоварване на тирове, като често се е връщала мокра и изпотена. В. заявява, че ищцата е имала заболяване, свързано с често посещение на санитарния възел, както и артритни заболявания.

Св.Т. заяви, че познава ищцата от 2011 г. като са пребивавали в следствения арест на [улица]в [населено място], след това в Затвора-гр.С., където ищцата е постъпила през м.март 2012 г. и двете са били в отряд на неосъдените. На 30.05.2016 г. Т. е върната в затвора за доизлежаване на наложената и присъда, като е пусната през м.септември 2016 г. По времето, докато Т. е пребивавала в затвора заедно с ищцата, в затвора са организирани спортни дейности само за празници – Трети март, Двадесет и четвърти май, Първи юни – игри на народна топка. Събирани са били всички отряди, като са били разделяни на отбори, след което същите са се състезавали, като първият отбор играе с първия от другия отряд. Индивидуални състезания не са организирани. Фитнес в затвора няма, не се провеждат занимания като аеробика, йога. Единствено е могло да се спортува на каре, изразяващо се в тичане, при което ако затворничките тичат не разполагат с възможността за посещение на затворническата лавка, за да напазаруват. В затворническите помещения, на леглото, ако осъденият желае може да прави упражнения, тъй като няма условия за спортни дейности. По време на престоя в затвора, заявява, че не са били допускани до така наречения физкултурен салон, тъй като същият е ползван само от учащи, нямащи образование и желаещи да учат. В затвора няма тенис на маса, само топка, с която затворничките играели народна топка. В някои случаи са играели федербал, но след скандали с охраната, не им е било разрешено да играят с въпросния федербал. Ищцата е споделяла на Т., че се чувства депресирана, поради болки в краката. Лично Т. е карала ищцата да се раздвижва, но тези занимания не са били за раздвижване. Споделя, че ищцата е отправяла в молба в писмена форма, че има идеи за спорт и в събота, и в неделя, но на така депозираната молба не било обърнато внимание. Т. и ищцата са работели в затвора. След приключване на работа, двете посещавали карето за пет минути, за да успеят да си закупят неща от затворническата лавка, ако успеят. За карето заявява, че имало около тридесет метра обиколка, разположена каравана като лавка, нито вода, нито санитарен възел. В събота и неделя не е имало извършвана спортна дейност. Сутрин затворничките стояли по стаите, били свободни, като тогава се извършвало почистване на стаите, респективно достъп за пране. Престоят на открито през лятото е бил преди обяд, един час и след обяд – половин час, а през зимата само един час. Твърди, че ищцата е искала най-много да има часове по аеробика. Допълва, че ищцата е участвала по време на игрите на народна топка, но това е лично решение дали да участва в спортно мероприятие или да пазарува от затворническата лавка, или да се тича на карето. През първия период, когато Т. е била в затвора в [населено място] през 2012 г., е имало лавка в определени дни, намирала се е в самия корпус, като е била посещавана само два дни, а излизане на каре – всеки ден. На поставени от прокурора въпроси заявява, че в затвора постъпва през м.март 2012 г., пусната е на 01.08.2012 г., съответно върната в затвора за доизлежаване на присъдата на 30.05.2016 г. и освободена на 17.09.2016 г.

Св.Ж., заяви, че в периода 2012-2016 г. е заемала длъжността Инспектор "Социални дейности

и възпитание" в Затвора-гр.С.. Познава ищцата С. Г. И. от 2015 г., която е била настанена в 03 група, в помещение от закрит тип. Заявява, че в Затвора-гр.С. се провеждат спортни дейности, съгласно изготвени годишни планове. Провеждат се спортни дейности, турнири, спортуване на открито. За всяка група на лишените от свобода има график на дейностите. Има фитнес зала, която е отделна сграда от затвора, но се намира в двора на затвора. Има график за лишените от свобода, които работят през седмицата, за да могат да спортуват в събота и неделя. На открито в топлите месеци се провеждат спортни занимания и турнири. Те се провеждат на закрито, когато времето навън не позволява. Всеки лишен от свобода може да практикува индивидуални занимания, като гимнастика, бягане. Има тенис маса, която е на открито, може да се играе и федербал. Участията са на доброволни начала, нямат задължителен характер. Няма ограничение за това да се занимават, единствено когато лишените от свобода са наказани със съответния срок във връзка с извършени нарушения от тях. Допълва, че за периода С. И. е работила. Разполагала е с възможността да ползва в съботни и неделни дни уредите във фитнеса, а тези, които са на открито – ежедневно. Заявява, че ищцата е имала други интереси за други творчески дейности, като не е било задължително да се включва в спортни мероприятия. Не може да потвърди дали по отношение на ищцата е била назначена лечебна терапия и лечебна физкултура. На открито са били изнесени индивидуални тренажори, които е могло да се използват, като не може да потвърди в кой летен сезон са били изнесени, но счита, че попада в периода 2012-2015 г. За организиране на гимнастика аеробика, йога не може да потвърди. Имало е организирана зумба през 2013 г., но такива дейности се провеждат на база проявени интереси от участниците, които желаят. Съдът ще коментира свидетелските показания при излагане на правните си изводи.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

Исковата молба е процесуално допустима, като подадена от лице с правен интерес и съдържаща предписаните законови реквизити.

Искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите, а чл.203, ал.2 препраща за неуредените случаи към ЗОДОВ. Ответникът, според правилото на чл.205 АПК е юридическото лице, представлявано от органа (в случая от специализираните органи по изпълнение на наказанията), от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Исковата претенция на ищеца за обезщетение за претърпени неимуществени вреди е насочена срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", която е надлежен ответник. ГДИН със седалище в С. съгласно чл.12, ал.2 ЗИНЗС е юридическо лице към Министъра на правосъдието, и осъществява прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода, а затворите, какъвто е и Затворът – [населено място], са нейни териториални служби (чл. 12, ал. 2 от ЗИНЗС). За вредите, причинени от незаконосъобразни актове, действия и/или бездействия на администрацията на затвора и длъжностни лица в системата на тази администрация, следва да отговаря юридическото лице.

Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ сочи, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод на изпълнение на административна дейност. Съгласно нормата на чл.203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е възможна при условията на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Фактическият състав на отговорността изисква кумулативното наличие на следните предпоставки: 1. Незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата/общината, при или по повод изпълнение на административна дейност,

отменени по съответния ред; 2. Настъпила вреда от такъв административен акт или от действието или бездействието и 3. Причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

В конкретния случай ищцата твърди, че поради незаконосъобразно бездействие от страна на служителите на ответника да и осигурят подходящи програми по физкултура, спорт и други възстановителни дейности, в това число физкултурни и спортни занимания, съобразно възрастовите и физически особености на пола и, за нея са настъпили неимуществени вреди, изразяващи се в негативни преживявания за продължителен период от време, стрес, депресия, душевни страдания, заплахата за нейното здраве.

Съгласно разпоредбата на чл.164, ал.1 и ал.2 ЗИНЗС по възможност на всеки лишен от свобода се осигуряват условия за участие в спортни игри и упражнения по един час на ден извън времето, определено за престой на открито, а при неблагоприятни условия спортните игри и упражнения се провеждат на закрито. Нормата на чл.151, ал.1 ППЗИНЗС предвижда, че в съответствие с индивидуалния план за изпълнение на присъдата за отделни лишени от свобода или за цели групи от тях се организират подходящи програми за физкултура, спорт и други възстановителни дейности.

В конкретния случай ответникът в настоящото производство установи, че не е налице твърдяното за извършено от негова страна нарушение, изразяващо се в проявено бездействие, от което за ищцата са произтекли вреди. В тежест на ответника е да докаже, че е изпълнил изискванията на закона, като с тази доказателствена тежест по делото ответникът се справи.

Ищцата твърди, че не ѝ е осигурена възможност да осъществява физическа и спортна активност, физкултура и други възстановителни дейности за периода от 31.03.2012 г. до 16.12.2016 г. От справката, представена от Началника на Затвора-гр.С., се установява освен предвиден престой на открито, но и посещение на фитнес зала, като изрично се посочва, че съществува възможност за физическа активност в затвора. Предвидено е посещение на фитнес залата, съобразно представения график два пъти седмично в рамките на 60 минути спортни занимания. Отделно от това се установява безспорно от писмените и гласните доказателства, събрани в хода на съдебното производство, че за задържаните и осъдените на лишаване от свобода в Затвора-гр.С. са предвидени и провеждани ежемесечни турнири по "народна топка", на открито, осъществявани през топлите месеци на годината за периода, през който ищцата посочва.

На първо място следва да се посочи, че ответникът няма законово задължение да изгражда фитнес зали в местата за лишаване от свобода. Законът постановява, че осигуряването на условия за спортни игри и упражнения по един час на ден за всеки лишен от свобода е по възможност. Ясно е, че това задължение на администрацията на затвора не е императивно, а е свързано с условията в затвора, материалната база, броя на затворниците и други обстоятелства, според всеки конкретен случай. Разпоредбата на чл.151, ал.5 ППЗИНЗС предвижда задължение за администрацията на всеки лишен от свобода да се осигурява по един час дневно възможност за физическа или спортна активност. В конкретния случай, съобразно представените графици безспорно се установява, че на ищцата е била предоставена възможност за физическа активност. Посоченото право на изтърпяващите наказание не е свързано с безусловно задължение на длъжностните лица да го гарантират и осигурят. С оглед на това самият закон не вменява на административния орган абсолютното и неотменимо задължение, от неизпълнението на което да последва незаконосъобразно бездействие.

Възможността за преценка на административния орган може да е продиктувана от обективна невъзможност или от субективна преценка, на каквато законът му дава право. Във всички случаи обаче това означава, че **липсва** незаконосъобразно бездействие на ответника, което е първата предпоставка за възникване на отговорността по ЗОДОВ. В този ред на мисли от представените от ответника писмени доказателства се установява, че на ищцата през исковия период 2015 г. и 2016 г. са налагани дисциплинарни наказания "Забрана за участие в колективни мероприятия в и извън местата за лишаване от свобода". Налогането на

дисциплинарното наказание е последица от определено неправомерно поведение на ищцата. Поради това следва да се приеме, че с такова свое поведение ищцата сама се е поставила в невъзможност да участва във физическата активност, за липсата на която се оплаква.

От показанията на св.Т. се установява, че на престоя на открито е осигурена възможност на лишените от свобода да спортуват, да извършват различни физкултурни дейности – тичане или други упражнения, предвид, че същата заявява, че се е възползвала и е била в добра физическа форма. Безспорно тези факти се установяват и от разпита на св.Ж.. От същите се установява, че на ищцата е предоставян достъп до спортни дейности както във фитнес залата, респективно по време на престоя на открито.

Поради липсата на незаконосъобразно бездействие на ответника, следва да се приеме, че на ищцата по делото не са били причинени претендираните вреди. Претенцията за обезщетението следва да бъде отхвърлена като неоснователна в съответствие със закона и събраните по делото доказателства.

От страна на ответника в производството своевременно е направено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение и разноски за депозит за един свидетел в размер на 30 лв. Предвид изхода на спора искането е основателно е единствено по отношение на искането за заплащане на разноски за един свидетел. Това е така, защото в нормата на чл.10, ал.2 ЗОДОВ е предвидено, че ако искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Нормата на ал.4 от същия нормативен текст е нова, като е въведена с изменението на ЗОДОВ с ДВ, бр.94 от 29 ноември 2019 г. Тъй като делото е образувано на 12.08.2019 г., към онзи момент в закона не е изрично предвидена възможност за заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Липсата на изрична уредба в ЗОДОВ, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска, не е празнота в правото, която да се запълни по аналогия на закона чрез прилагането на чл.78, ал.3 или чл.78, ал.8 ГПК. Законодателят е разграничил възнаграждението за един адвокат от разноските по производството в чл.143, ал.1 АПК, както и в чл.78, ал.1 ГПК. Законодателят прави разлика между разноски за производството и заплатено възнаграждение за един адвокат, респективно юрисконсултско възнаграждение. Последните, макар и да са разходи по делото, не са разноски по производството.

Така мотивиран и на основание чл.203 и сл. от АПК, Административен съд-С. град

Р Е Ш Е Н И Е :

ОТХВЪРЛЯ иска, предявен от С. Г. И. от [населено място], [улица], ет.3, ап.3, ЕГН: [ЕГН], срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" в Министерството на правосъдието, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 лв., вследствие на бездействие на ГДИН да осигури възможност на ищцата в Затвора-гр.С. да осъществява физическа и спортна активност, физкултура и други възстановителни дейности за периода от 31.03.2012 г. до 16.12.2016 г., ведно със законната лихва от 09.08.2019 г. до окончателното заплащане на обезщетението.

ОСЪЖДА С. Г. И. от [населено място], [улица], ет.3, ап.3, ЕГН: [ЕГН], да заплати на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" в Министерството на правосъдието, разноски по делото в размер на 30 лв. /тридесет лева/.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаване на съобщенията до страните, че е постановено.

СЪДИЯ: